duiding

Partijprogramma’s uitgespit: administratieve last en regeldrift

duiding

Eén van de vele frustraties die naar boven kwam tijdens de protesten van de landbouwers was de administratieve overlast in combinatie met regeldrift. Een frustratie in de sector die alle partijen, buiten Vooruit en Groen, ook in hun verkiezingsprogramma’s aanhalen. In het kader van het handhaven van de regels willen de twee linkse oppositiepartijen, samen met N-VA, de controles uitbreiden. “Er moeten monitoringstools komen die proactief op zoek gaan naar overtredingen tegen de natuurregelgeving”, klinkt het bij Groen.

28 MEI 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 30 MEI 2024 20:05

Lees meer over:
Verkiezingen '24
administratieve rompslomp

Al had niet elke partij het specifiek over de landbouwsector, toch zijn alle partijen in hun verkiezingsprogramma ervan overtuigd dat de bureaucratische rompslomp in dit land het algemeen ondernemerschap remt. Als de partijprogramma’s geloofd mogen worden, willen alle politieke partijen dit aanpakken in de volgende legislatuur. Vier partijen, Open Vld, cd&v, N-VA en Vlaams Belang, zien een oplossing in evaluaties en impactanalyses op bestaande en nieuwe wetgeving om deze lasten te verminderen.

Tijdens de recente boerenprotesten uitten veel landbouwers ook hun frustraties over de aaneenrijging van onder meer milieu-, dierenwelzijn-, certificering- en voedselveiligheidcontroles en monitoring die ze moeten ondergaan. Daarbovenop komt ook de toenemende regulitis die de landbouwer minder flexibiliteit biedt. Velen gaven aan dat ze deze regeldrift aanvoelen als een teken van wantrouwen en weinig waardering van de overheid tegenover de landbouwers. Waar alle partijen het over de administratieve last hadden van ondernemers, werd het verminderen van de regeldrift specifiek bij landbouwers niet aangehaald bij Vooruit en Groen.

In nasleep van de boerenprotesten werden op enkele vlakken al maatregelen genomen om de regelneverij voor de landbouwsector te milderen. Zo werd recent de verplichting voor landbouwers om een kunstmestregister bij te houden versoepeld waarbij landbouwers nu iets meer tijd krijgen om dit register in te vullen. In maart werden ook aanpassingen aan het boetesysteem van het mestdecreet goedgekeurd waardoor landbouwers onder meer voor bepaalde vergetelheden in de toekomst eerst een waarschuwing zullen krijgen in de plaats van een onmiddellijke boete, en ze ook geen disproportionele hoge boetes meer in de bus zullen krijgen. Ook vanuit de Europese Unie werden enkele aanpassingen in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) doorgevoerd die moeten resulteren in iets meer flexibiliteit voor de boeren.

Vooruit

nieuws

Definitief groen licht voor hervorming Europees landbouwbeleid

24 APRIL 2024

Vooruit haalt de administratieve lasten voor ondernemers aan en stelt ook enkele oplossingen voor in zijn partijprogramma. Eventuele voorstellen voor minder regeldrift voor de landbouwsector werden niet opgenomen. In het kader van controles wil Vooruit wel de capaciteit van de handhaving van de milieudiensten uitbreiden, zowel Vlaams als lokaal, en wil de partij kordaat optreden tegen bedrijven die de regels niet volgen. “We verzekeren dat wie vervuilt, betaalt”, luidt het. Ook wil de partij de hoven en rechtbanken uitrusten met gespecialiseerde milieukamers en -magistraten en zouden ze graag het toepassingsgebied van de groepsvordering naar milieuvervuiling uitbreiden. Zo kunnen consumenten die schade lijden door milieuvervuiling zich verenigen via een “rechtsvordering tot collectief herstel”.

Om de overmatige administratie en de hierdoor verminderde productiviteit aan te pakken laat Vooruit weten graag in te zetten op automatisatie, vereenvoudiging en digitalisering. Daarnaast willen de socialisten een minister hebben op zowel federaal als Vlaams niveau die bevoegd is voor digitalisering en administratieve vereenvoudiging. “Op lange termijn is productiviteit voor een economie bijna alles wat ertoe doet”, luidt het.

> **“Net zoals alle andere ondernemers hebben landbouwers nood aan minder administratie, meer zekerheid en eerlijke concurrentie**
>
> Open Vld

Open Vld

Wie het wel over de regeldrift in de landbouwsector heeft, is Open Vld. Minder regels in tal van beleidsdomeinen, waaronder de landbouw, is tot niemands verbazing een rode draad geworden doorheen de liberale verkiezingscampagne. Een heikel punt voor de partij is de te grote lasagne van regels die ontstaan is waaraan Vlaamse landbouwers moeten voldoen. "Terwijl men zich er elders niet van aantrekt", klinkt het. “Voor landbouwers moeten we in Vlaanderen de regelneverij tegengaan. Daarnaast kijken we naar Europa om voor een gelijk speelveld te zorgen: strenge normen voor onze bedrijven op het vlak van dierenwelzijn en duurzaamheid moeten ook bij derde landen afgedwongen worden bij het afsluiten van internationale handelsakkoorden.”

Het devies van minder regels wil de liberale partij ook doortrekken in de vrije teeltkeuze en in de nood aan ruimte voor boeren om een eigen businessmodel op maat uit te bouwen. Voor de biologische landbouw willen de liberalen een actualisering van het Europees bepaalde biolastenboek. “Vandaag belemmeren te stringente eisen in het biolastenboek het aanbod nodeloos en dwingen ze ons om bioproducten (netjes verpakt in plastic) te importeren vanuit het buitenland. We vragen daarom de herziening van de eis dat groenten onder glas in volle grond moeten geteeld worden. Zo geven we meer kansen aan biolandbouwproducten.”

Tot slot gaat de partij algemeen ook de strijd aan tegen de zware regellast en de administratieve last. Zo stelt ze voor om wetten, regels en besluiten regelmatig te evalueren en niet langer te laten bestaan dan noodzakelijk, om economische groei niet te hinderen. Daarnaast wil Open Vld onder meer ook de wetgeving aan een generatietoets onderwerpen waardoor er onderzocht wordt of de wetgeving op lange termijn niet nadelig is voor toekomstige generaties. Ook willen de liberalen een toets of graadmeter invoeren voor lasten en bureaucratie die Europese wetgeving creëert en die nadelig is voor onze ondernemingen.

nieuws

Versoepelingen aan boetesysteem mestdecreet goedgekeurd

27 MAART 2024

N-VA

Ook N-VA belooft verdere flexibiliteit te bekijken voor landbouwers, al zijn veel van de voorstellen in het programma al goedgekeurd. Zo schrijft N-VA dat er een differentiatie en proportionaliteit aangehouden moet worden in het boetesysteem en er in eerste instantie gewerkt moet worden met waarschuwingen, alvorens over te gaan tot het uitschrijven boetes.

Verder laat de partij ook weten dat de mestregelgeving meer flexibiliteit moet krijgen zodat landbouwers enigszins rekening kunnen houden met de weersomstandigheden, op voorwaarde dat het de bescherming van het leefmilieu niet in het gedrang brengt. Deze flexibiliteit kan met een korrel zout genomen worden omdat de partij ook aangeeft een vergunningsplicht te willen invoeren op de bemesting. Hoe de partij deze vergunningsplicht wil uitvoeren staat niet verder uitgelegd.

Daarnaast wil de partij verder gaan met de vermindering van de administratieve last inzake het kunstmestregister en ecologische regelingen, en wil men de mogelijkheid inlassen om tot de uiterlijke datum van de mestbankaangifte wijzigingen aan te brengen.

Tot slot wil N-VA ook een loket opgericht zien voor de ingave van administratieve gegevens voor landbouwers aan verschillende overheidsinstanties, vanuit het ‘only once’- principe waarbij landbouwers slechts één keer bepaalde informatie hoeven aan te leveren. En wil de partij de toepassing van het ‘one in, two out’-principe, waarbij een administratieve last van nieuwe regelgeving worden gecompenseerd door het schrappen van twee lasten in de oude regelgeving.

> **Om de handhavingscapaciteit te maximaliseren met de beschikbare mensen, zetten we sterk in op innovatie zoals teledetectie en drones**
>
> N-VA

Algemeen erkent ook N-VA dat Vlaamse ondernemers gebukt gaan onder zware administratieve lasten en kosten. Daarbij vindt de partij dat overdreven rapporteringsvereisten leiden tot productiviteitsverlies bij zowel ondernemingen en overheden. Daarnaast is ook rechtszekerheid en de coherentie van de wetgeving eveneens cruciaal voor N-VA om een gunstig investeringsklimaat te creëren, waarbij de partij onrechtstreeks drie grieven van de landbouwers aanhaalt: het gebrek aan een langetermijnvisie, rechtszekerheid en te veel administratieve lasten.
Ook op Europees vlak moet komaf gemaakt worden met de regeldruk, vindt N-VA. “De Commissie moet voortaan voor elk voorstel een sterke impact- en effectbeoordeling en wetsevaluaties maken die tot op lid- en deelstaatniveau doorwerken. In de omzetting van Europese regels vermijden we om extra regels en complexiteit in te bouwen. Geen goldplating”, aldus N-VA.
Waar de partij regeldrift en administratieve lasten aanhaalt als problemen, gaat het daar zelf niet altijd even rationeel mee om in het programma. N-VA wil bijvoorbeeld, net als Groen en Vooruit, de handhavingscapactiteit te maximaliseren. Dit wil N-VA doen met innovatieve concepten zoals teledetectie, drones en datamining. “Een geloofwaardig beleid gaat hand in hand met eerlijke, maar stevige handhaving om de regels na te laten leven”, luidt het.

> **De bescherming van de natuur moet verankerd worden in het recht en het vernietigen van natuur moet streng bestraft worden**
>
> Groen

Groen

Groen haalt administratieve vereenvoudiging voor landbouw zeer kort aan in het partijprogramma. Het gaat daarbij vooral om actieve landbouwers die hun bedrijfsvoering willen omschakelen richting duurzame landbouwmodellen. Zij mogen rekenen op administratieve vereenvoudiging en advies op maat rond bemesting, gewaskeuze en teeltwijzen. Voor andere landbouwers lijkt het partijprogramma net meer en striktere regels in te houden. De partij stelt vast dat, hoewel er in België heel wat natuurregelgeving bestaat, de natuur er toch op achteruit blijft gaan. “Vaak loopt het mis bij de uitvoering van de regelgeving en in conflicten tussen de vele regels die er zijn, zoals bestemmingsplannen, pachtregelgeving, natuur- en bosdecreet, overlap van bepaalde beschermingszones, enzovoort”, luidt het. Groen stelt daarom voor om alle regelgeving te harmoniseren.
Naast deze harmonisatie van reeds bestaande regelgeving, vindt Groen dat er doorheen heel België maatregelen moeten genomen worden die de algemene milieu-impact beperken, van mobiliteit over industrie, tot landbouw en wonen. “Bedrijven moeten ook gestimuleerd worden, en indien dit onvoldoende resultaat zou brengen, verplicht worden om hun impact op klimaat en biodiversiteit te verkleinen”, aldus de oppositiepartij die hierbij als eerste stap doelstellingen wil formuleren en daaraan een actieplan wenst te koppelen.
Ook hier spreekt de partij opnieuw van een betere handhaving. “Regelgeving en doelstellingen zijn niets zonder handhaving, en ook op dat vlak doet Vlaanderen het niet goed. Allereerst moeten er meer handhavers aangeworven worden, om fouten tegen de natuurregelgeving tegen te gegaan”, aldus Groen. “Er moeten ook monitoringstools komen die proactief op zoek gaan naar overtredingen tegen de natuurregelgeving om er zo voor te zorgen dat overtreders hun straf niet ontlopen”, leest het verkiezingsprogramma. Daarnaast wil Groen dat de bescherming van de natuur verankerd wordt in het recht. Ecocide, het vernietigen van natuur, moet streng bestraft worden. De partij wil ook dat mensen of verenigingen in naam van een bos, natuur of een waterlichaam naar de rechter kunnen stappen om zo een juridische stem te geven aan deze natuur. “Zo willen we rechtspersoonlijkheid voor natuur invoeren”, klinkt het.

> **De politiek moet stoppen met het belerend vingertje naar de boeren toe**
>
> PVDA

PVDA

PVDA wil dat de politiek stopt met het belerend vingertje naar de boeren. Boeren moeten terug centraal worden geplaatst in het beleid, klinkt het. Volgens de partij is van de beloofde administratieve vereenvoudiging helemaal niets in huis gekomen. “Boeren worden gek van de oneindige reeks aan regeltjes die hen het leven onmogelijk maakt en die vaak getuigen van een gebrek aan voeling met het terrein”, klinkt het in het verkiezingsprogramma.
De partij wil het werk van landbouwers ondersteunen en hun werk vereenvoudigen zodat boeren zich kunnen concentreren op hun stiel: degelijk voedsel produceren. Op Europees niveau ziet de partij dat de praktijk van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), met areaalaangiften en steunaanvragen, uiterst complex is geworden. In Frankrijk is het ‘recht op fouten’ officieel opgenomen in het strategisch plan, dat wil PVDA ook in België. “Het moet mogelijk zijn om zonder boete areaalaangiftes te corrigeren en aan te vullen en steunaanvragen toe te voegen of in te trekken.”
Op federaal niveau wil de uiterst linkse partij dat het Voedselagentschap (FAVV) meer financiële en menselijke middelen krijgt om de controle op de sector te versterken. Daarbij moet er gefocust worden op de agro-industrie omdat de partij meent dat de risico’s daar veel groter zijn. Kleine producenten en coöperaties moeten dan weer meer steun en begeleiding krijgen om de kwaliteit van hun producten te verbeteren in plaats van dat ze bestraft worden.

> **Zolang de regels geëerbiedigd worden, mag de overheid niet bepalen wie wat waar en wanneer mag telen**
>
> cd&v - Developer

nieuws

Versoepelingen aan kunstmestregister goedgekeurd

20 MEI 2024

Cd&v

Ook de christendemocraten zijn van mening dat administratieve lasten de winstgevendheid en efficiëntie ondermijnen van bedrijven, met een daling van de productiviteit als gevolg. De partij wil de administratieve lasten verminderen door een kritische evaluatie van de enorme regellast op alle niveaus, van Vlaanderen tot de EU, in te voeren. En net zoals N-VA en Vlaams Belang pleit cd&v ook voor het ‘one in, two out’-principe.
“Nodeloze lasten en nutteloze belemmeringen, die af en toe grenzen aan pestgedrag, moeten zoveel mogelijk bestreden worden”, aldus cd&v. “Het gaat dan vooral om maatregelen die om de zoveel jaar verschuiven of waarvan niet geweten is wat de impact is op de lange termijn. Maar ook maatregelen die het inkomen en verdienmodel van boeren onder druk zetten zonder alternatieven te bieden, moeten weg. Die zorgen er enkel voor dat jonge boeren niet meer in de sector stappen en dat is juist meer dan nodig.” Om die reden wil de partij dat elk beleid in de landbouwsector minstens drie legislaturen vooruitdenkt. Zo kan er wispelturigheid vanuit het beleid vermeden worden en krijgen landbouwers perspectief.
Recht op keuzevrijheid voor landbouwers staat centraal bij cd&v, zowel op vlak van beroep, streek, teelt als schaal. Zolang de regels geëerbiedigd worden, mag de overheid niet bepalen wie wat waar en wanneer mag telen. Een planmatige en staatsgeleide landbouw mag nooit de bedoeling zijn, luidt het. Zaken als niet-productief areaal en kalenderlandbouw noemt de partij “excessen”, die in de toekomst geschrapt mogen worden.
Ook op Europees niveau is er volgens de partij nood aan een stabiel kader: “Er is op vijf jaar tijd veel wetgeving bijgekomen voor de uitwerking van de Green Deal. Nu moet de aandacht meer gaan naar de implementatie van de wetgeving.” Daarom meent cd&v dat de volgende Commissie moet gaan voor "wetgevingsluwte".

Vlaams Belang

Ook Vlaams Belang uit in het partijprogramma veel kritiek rond de regulitis en de administratieve lasten. Volgens de partij worden landbouwers weggepest met "onhaalbare milieudoelstellingen en administratieve lasten". Voor hen mag kalenderlandbouw onmiddellijk op de schop. “Onze landbouwers kunnen zelf de juiste beslissingen op het juiste moment nemen”, klinkt het. De partij wil overigens ook impactstudies en een regeldrukanalyse laten maken voor de ingevoerde maatregelen en wil actieplannen per departement voor administratieve vereenvoudiging zien.
Vlaams Belang pleit net zoals enkele andere partijen voor de correcte toepassing van het ‘only once’-principe, en de toepassing van het ‘one in, two out’-principe. De partij meent ook dat het vertrouwen in de politiek bij onze landbouwers op een dieptepunt zit omdat er twee aparte ministers zijn voor Leefmilieu en Landbouw. Daarom pleit Vlaams Belang ervoor om deze bevoegdheden samen te voegen, waarbij de aangestelde minister dit niet combineert met een andere portefeuille.

De partij legt in haar verkiezingsprogramma de schuld van “de absurde maatregelen” bij de aanpak van Europese Commissie. Zo kan gelezen worden over "verstikkende en strikte Europese regels" en wil de partij deze omvormen naar flexibelere richtlijnen. “De Europese beleidsmakers moeten de boeren niet bureaucratisch managen, maar hen de ruimte en vrijheid geven om te innoveren”, aldus Vlaams Belang. Daarbovenop pleiten ze ook om niet aan goldplating te doen.

> **Controle op natuur wordt uitgevoerd door onafhankelijke instanties en niet door eigen diensten, om belangenconflicten te vermijden**
>
> BBB

BoerBurgerBelangen

BBB toont zich geen voorstander van strengere regelgeving voor boeren. “Onze boeren en burgers worden bedolven onder allerlei regels en verplichtingen”, luidt het programma. “Alleen maar van moeten waardoor onze vrijheid steeds meer beknot wordt. Dit moet stoppen. Opgelegde maatregelen moeten haalbaar en betaalbaar zijn. BBB zal besturen met gezond verstand.”
Veel maatregelen, zoals die omtrent nulbemesting, moeten volgens BBB worden herzien. "De huidige regelgeving is niet realistisch. De opbrengsten van teelten worden per perceel aanzienlijk verlaagd”, klinkt het. De partij vraagt een versoepeling van oogsttermijnen, herziening van bemestingsnormen en de invoering van flexibelere regelgeving. "Ons doel is wetgeving te creëren gebaseerd op realistische doelen, meetbaar met heldere resultaten, zonder onbereikbare limieten of drempelwaarden, en met passende sancties bij eventuele overtredingen", klinkt het.
Nog een opmerkelijk agendapunt is dat controleorganen van de overheid volgens BBB moeten worden geprivatiseerd. “Controle op natuur wordt uitgevoerd door onafhankelijke instanties en niet door eigen diensten, om belangenconflicten te vermijden”, aldus het programma.

Voor U

De regulitis is voor Voor U een doorn in het oog. De partij merkt dat veel landbouwers afhaken door “een politiek die beperkt, regelt, straft en het land in gevaar brengt”. De wetgeving rond landbouw en milieu is volgens Voor U zo’n kluwen van tegenstrijdigheden dat het onmogelijk is om alles wat de overheid oplegt, correct toe te passen. “Een boer is een ondernemer. Landbouwen binnen een stabiele, voorspelbare regelgeving is cruciaal.”
Bovendien moeten regels haalbaar zijn en niet tegenstrijdig met elkaar, bijvoorbeeld inzake het GLB en MAP. De partij wil minder deadlines, “en een meer realistische benadering kan de sector veel deugd doen”, klinkt het. Voor U pleit tot slot voor heldere regels, onder meer voor ruimtelijke ordening.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy

Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada